

PATIËNTEN INFORMATIE

Gebroken heup

Onverwachte opname na een val of
ongeluk

**MAASSTAD
ZIEKENHUIS**

een santeon ziekenhuis

Met deze folder willen wij u informeren over wat u tijdens uw opname kunt verwachten. De informatie is bedoeld als aanvulling op de informatie die u van de arts en/of de verpleegkundige heeft gekregen. De informatie is ook belangrijk voor uw familie of naasten.

Spoedopname

U bent naar de Spoedeisende Hulp gebracht omdat u bent gevallen of een ongeval heeft gehad. Op de Spoedeisende Hulp is bij u lichamelijk onderzoek gedaan, bloed afgenomen en een röntgenfoto gemaakt van uw heup. Mogelijk is er ook een foto van uw longen en een hartfilmpje gemaakt. Uit de onderzoeken blijkt dat uw heup gebroken is. U wordt zo spoedig mogelijk geopereerd.

U hebt een infuusnaald in een bloedvat in uw hand of arm gekregen. Door het infuus krijgt u vocht en eventueel medicijnen toegediend. Nadat u op de Spoedeisende Hulp bent onderzocht, brengt een verpleegkundige u naar de verpleegafdeling. Meestal verpleegafdeling Traumachirurgie/Orthopedie, bouwdeel L, verdieping 3.

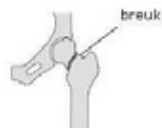

Afbeelding: rechterheup

Gebroken heup

De heup bevindt zich waar het bovenbeen en bekken bij elkaar komen. Een heup kan op verschillende plaatsen breken. De meest voorkomende breuken zijn:

Dijbeenhalsbreuk (collumfractuur): deze breuk ligt in het bovenste gedeelte van het dijbeen.

Breuk door de verdikking van het dijbeen (perthrochantere femur fractuur).

Breuk onder de verdikking van het dijbeen (subtrochantere femur fractuur).

Behandeling

Welke techniek de chirurg kiest om uw heup te behandelen, hangt af van:

- de plaats van de breuk;
- de aard van de breuk;
- uw leeftijd;
- andere factoren, bijvoorbeeld de stevigheid van uw botten.

Hieronder vindt u de meest voorkomende behandelmogelijkheden.

Kop/halsprothese

De chirurg vervangt uw heupkop door een prothese (een halve kunst heup).

Dynamische heupschroef

De chirurg behandelt uw heup met een schroef. Uw heupkop blijft behouden.

Schroeven

De chirurg behandelt uw heup met schroeven. Uw heupkop blijft behouden.

Grendelpen

De chirurg behandelt uw heup met een grendelpen. Uw heupkop blijft behouden.

Vorbereiding op de operatie

Omdat u onverwacht bent opgenomen in het ziekenhuis, heeft u zich niet kunnen voorbereiden op de opname en de operatie. Hieronder vindt u een aantal aandachtspunten/tips voor uw verblijf in het Maasstad Ziekenhuis.

Benodigdheden

Misschien dat uw partner of familie de onderstaande benodigdheden voor u kan meenemen:

- de medicijnen die u thuis gebruikt in originele verpakking;
- eventueel een overdracht van het verpleeg- of verzorgingshuis
- ondergoed en pyjama;

- gemakkelijk zittende kleding;
- toiletartikelen (geen washandjes/handdoeken);
- stevige schoenen;
- krukken of rollator als u deze thuis al gebruikte.

Operatieplanning

Omdat u onverwacht bent opgenomen, is niet direct bekend wanneer u geopereerd wordt. Dit is afhankelijk van de bestaande operatieplanning. Meestal is de operatie binnen 24 uur na uw opname. Soms is het nodig eerst aanvullend onderzoek te doen of andere specialisten te raadplegen.

Gesprek met verpleegkundige

Op de verpleegafdeling heeft de verpleegkundige een opnamegesprek met u. Ook vertelt de verpleegkundige over de operatie. Uw partner of naaste mag bij dit gesprek aanwezig zijn.

Wanneer u door de omstandigheden niet in staat bent informatie op te nemen, dan informeert de verpleegkundige uw partner of familielid.

Anesthesie

De operatie aan uw heup vindt plaats onder algehele verdoving of regionale verdoving (ruggenprik).

Nuchter

Omdat de operatie onder verdoving plaatsvindt, dient u nuchter te zijn. Dit betekent dat u vanaf een bepaalde tijd niet meer mag eten, drinken en roken. De verpleegkundige informeert u vanaf wanneer dit is.

Operatiekleding

U krijgt een operatiejasje aan en moet alle sieraden afdoen.

Katheter

Het kan zijn dat u een katheter in uw blaas krijgt om de urine af te voeren.

Tractie

Het kan zijn dat er een gewicht-tractie systeem aan uw gebroken been is verbonden. Dit zorgt voor een goede stand van de breuk, en kan pijnstillend werken.

Antistolling

Ter voorkoming van trombose (een bloedprop in een bloedvat) wordt er bij opname gestart met spuiten van fragmin, medicatie voor anti stolling. Na de operatie moet u nog circa zes weken fragmin blijven spuiten.

De operatie

De anesthesioloog brengt u onder algehele of regionale (ruggenprik) verdoving. Wanneer u verdoofd bent, maakt de chirurg een snede aan de zijkant van uw bovenbeen. Het verloop van de operatie is afhankelijk van de gekozen behandeling. Meestal laat de chirurg een drain achter in uw been. Een drain is een slangetje waardoor wondvocht wordt afgevoerd. Aan dit slangetje zit een opvangpotje waar het wondvocht wordt ingezogen. De drain blijft een aantal dagen zitten en wordt dan door de verpleegkundige (in opdracht van de arts) verwijderd, dit is in principe pijnloos.

Na de operatie

Na de operatie wordt u naar de uitslaapkamer gebracht. U blijft daar tot uw bloeddruk en hartslag goed zijn, u goed wakker bent en uw pijn onder controle is. De verpleegkundige van de afdeling haalt u daar op en brengt u naar de afdeling. Vervolgens belt de verpleegkundige uw contactpersoon, als u dat wenst. De verpleegkundige neemt ook regelmatig uw hartslag en bloeddruk op.

U heeft een infuus waardoor u vocht en eventueel medicijnen toegediend krijgt. Na de operatie kunt u pijn hebben en misselijk zijn van de verdoving. In dat geval krijgt u pijnstillers en medicatie tegen de misselijkheid van de verpleegkundige op de uitslaapkamer en op de verpleegafdeling.

Op de wond zit een pleister of een drukverband. Mogelijk lekt de wond nog wat na. Ook kan het zijn dat u op de plaats van de wond een bloeditstorting krijgt. Dit gaat vanzelf weer over.

Als u terug bent op de afdeling, mag u in overleg met de verpleegkundige, afhankelijk van uw misselijkheid, drinken en eten.

De eerste dagen na de operatie heeft u bij uw lichamelijke verzorging nog hulp nodig van de verpleegkundigen. Het is echter de bedoeling dat u snel weer zoveel mogelijk zelf doet.

Belasten van de heup

Afhankelijk van de techniek die gebruikt is om uw heup te behandelen, mag u uw heup wel of niet belasten. De arts geeft na de controle röntgenfoto aan of u wel of niet (volledig) mag belasten.

Herstel en revalidatie

De fysiotherapeut helpt u de eerste dagen met revalideren. Voor een goede revalidatie is het belangrijk dat u zelf een actieve bijdrage levert. De eerste dag na de operatie gaat u, met hulp van de verpleegkundige/ fysiotherapeut, alweer op een stoel zitten. Dit kan erg vermoeiend zijn, maar is zeer belangrijk voor onder andere de ventilatie van uw longen ter verkleining van het risico op een longontsteking. De tijd dat u op een stoel zit, bouwt u daarom langzaam op.

De fysiotherapeut geeft u oefeningen die u ook zelfstandig dient uit te voeren.

Het herstellen van een operatie is soms moeilijk, vooral als u al wat ouder bent. Het is moeilijk in te schatten hoelang het duurt voordat u weer herstelt bent. Dit is ook afhankelijk van uw leeftijd, conditie, de techniek die gebruikt is bij uw heupoperatie en uw doorzettingsvermogen.

Complicaties

Bij ongeveer een kwart van de mensen die een heupoperatie ondergaan, treden complicaties op. De meest voorkomende complicaties zijn:

- doorliggen (decubitus);
- ondervoeding;
- verwardheid (delier);
- nabloeding;
- infecties, bijvoorbeeld urineweginfectie, luchtweginfectie, wondinfectie;
- trombose (een bloedprop in een bloedvat);
- obstipatie.

Het is erg belangrijk dat u zoveel mogelijk rechtop zit en staat. Zo verkleint u de kans op trombose en doorliggen. Uw behandelend arts of de verpleegkundige kan u meer vertellen over deze complicaties.

Revalidatie/Herstel

Direct bij opname in het ziekenhuis denken wij al aan de periode na de ziekenhuisopname. In overleg met u en uw familie wordt besloten of u naar huis kunt, eventueel met hulp van mantelzorgers of thuiszorg, of dat u voor kortere of langere tijd naar een verzorgings- of verpleeghuis gaat voor revalidatie. Dit wordt in overleg met arts en afdelingsverpleegkundige door Bureau nazorg in gang gezet.

We streven naar een ziekenhuis opname van ongeveer 4 dagen bij ontslag naar een verpleeghuis.

Ontslag

Wanneer de zorg na uw ontslag uit het ziekenhuis geregeld is, spreekt de verpleegkundige een datum met u af waarop u naar huis of naar het verpleeg- of verzorgingshuis kunt. Bij uw ontslag krijgt u het volgende mee:

- uw controleafspraak;
- een overzicht met medicijnen die u moet gebruiken.

Controle

Een aantal weken na uw ontslag uit het ziekenhuis heeft u een controleafspraak op de polikliniek Chirurgie. Van de verpleegkundige krijgt u instructies mee naar huis wat u wel en niet mag tot aan uw controleafspraak.

Complicaties/vragen

Wanneer zich complicaties of problemen voordoen wanneer u weer thuis bent of als u vragen heeft, neemt u dan contact op met het Maasstad Ziekenhuis:

Van maandag tot en met vrijdag 08.00 - 17.00 uur neemt u contact op met de polikliniek Chirurgie via (010) 291 22 45 of de verpleegafdeling Chirurgie 3 via (010) 291 35 92

Buiten bovenstaande tijden belt u de Spoedeisende Hulp (SEH), (010) 291 35 99.

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

The information in this brochure is important for you. If you have any difficulties understanding Dutch, please read this brochure together with somebody who can translate or explain the information to you.

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilde zorlanıyorsanız, bu broşürü size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

المعلومات المتواجدة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كنتم تواجهون صعوبة في اللغة الهولندية،
إحرصوا حينئذ على أن تقرأوا هذا المنشور بحضور شخص ما، الذي يترجم لك المعلومات الواردة فيه
أو بشرحها لكم.

Maasstad Ziekenhuis
Maasstadweg 21
3079 DZ Rotterdam

T: (010) 291 19 11

I: www.maasstadziekenhuis.nl / www.maasnik.nl (kinderwebsite)

I: www.maasstadziekenhuis.nl/mijn (patiëntenportaal)

